

SCI-CONF.COM.UA

INTERNATIONAL SCIENTIFIC INNOVATIONS IN HUMAN LIFE

**PROCEEDINGS OF VIII INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 16-18, 2022**

**MANCHESTER
2022**

INTERNATIONAL SCIENTIFIC INNOVATIONS IN HUMAN LIFE

Proceedings of VIII International Scientific and Practical Conference

Manchester, United Kingdom

16-18 February 2022

Manchester, United Kingdom

2022

UDC 001.1

The 8th International scientific and practical conference “International scientific innovations in human life” (February 16-18, 2022) Cognum Publishing House, Manchester, United Kingdom. 2022. 687 p.

ISBN 978-92-9472-195-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // International scientific innovations in human life. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Manchester, United Kingdom. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/viii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-international-scientific-innovations-in-human-life-16-18-fevralya-2022-goda-manchester-velikobritaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: manchester@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 Cognum Publishing House ®

©2022 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Bityutskyy V., Tsekhmistrenko S., Tsekhmistrenko O., Demchenko A.* 13
ECO-FRIENDLY BIOTECHNOLOGY FOR BIOGENIC
NANOSELENIUM PRODUCTION AND ITS USE IN COMBINATION
WITH PROBIOTICS IN POULTRY FEEDING: INNOVATIVE
FEEDING CONCEPTS.
2. *Оленіч О. А., Заєць В. В.* 22
СТВОРЕННЯ КОЛЕКЦІЇ ТА ІНТРОДУКЦІЯ БУЗКУ ЗВИЧАЙНОГО
НА ПРИЛУЦЬКІЙ ДОСЛІДНІЙ СТАНЦІЇ ІС НААН.
3. *Черних С. А., Лемішко С. М., Підгородецький А. В.* 30
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАХИСТУ НУТУ ВІД АСКОХІТОЗУ В УМОВАХ
ПІВНІЧНОГО СТЕПУ УКРАЇНИ.

VETERINARY SCIENCES

4. *Крамаренко С. С., Пакліна М. В., Чоботар К. В.* 33
ХАЗЯЙСЬКІ ТА БЕЗПРИТУЛЬНІ СОБАКИ М. МИКОЛАЄВА ТА
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.

BIOLOGICAL SCIENCES

5. *Климишин О. С.* 40
РОЗВИТОК КОНЦЕПЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ НІШІ.
6. *Ярема Ю. М., Нірода Т. М., Нанинець М. В., Субота Г. М.* 50
НАЙПОШИРЕНІШІ ХВОРОБИ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ
НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «СИНЕВИР».

MEDICAL SCIENCES

7. *Kremenchutskyy G. N., Stepanyi D. A., Ishchenko O. V., Turlun S. A.* 60
EFFECT OF A-BACTERINUM ON PROTEIN AND LIPID
METABOLISM IN VOLUNTEERS.
8. *Kryvorotko K. I., Malik N. V.* 65
RATING SCALES IN MEDICINE.
9. *Lastovetska L. D., Shcherba O. A., Kovaliuk T. V.* 68
MODERN APPROACHES TO THE RELAPSES OF BACTERIAL
VAGINOSIS PROPHYLAXIS IN GYNECOLOGIC PATIENTS OF
REPRODUCTIVE AGE.
10. *Tregub T. V., Strechen S. B., Lobashova E. G.* 75
POST-COVID SYNDROME: TREATMENT OF PATIENTS WITH
GASTROINTESTINAL DISORDERS.
11. *Yevstihnieiev I. V.* 80
TO THE QUESTION OF ULTRASOUND EXAMINATION OF THE
LYMPH NODES OF THE NECK.

12.	<i>Карая О. В., Трищук Н. М., Аксенкова С. М.</i> ВПЛИВ ПАРЕНТЕРАЛЬНОГО ХАРЧУВАННЯ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ, ПОВ'ЯЗАНОЇ ЗІ ЗДОРОВ'ЯМ, ДЛЯ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ПРОГРЕСУЮЧОЮ РАКОВОЮ КАХЕКСІЄЮ.	84
13.	<i>Костюченко О. А., Левченко І. А.</i> МЕД ЯК ПРОФІЛАКТИЧНИЙ, ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ТА ВІДНОВЛЮВАЛЬНИЙ ЗАСІБ У БОРОТЬБІ З COVID-19.	88
14.	<i>Латушкіна В. В.</i> ТЕХНИЧЕСКАЯ ПОДГОТОВКА БОРЦОВ В УЧЕБНО- ТРЕНИРОВОЧНЫХ ГРУППАХ ПО ДЗЮДО.	97
15.	<i>Супрун А. С.</i> ПАРАВЕРТЕБРАЛЬНА БЛОКАДА ЯК МЕТОД ЗНЕБОЛЕННЯ ПРИ ХІРУРГІЧНИХ ВТРУЧАННЯХ З ПРИВОДУ РАКУ ЛЕГЕНЬ.	102
PHARMACEUTICAL SCIENCES		
16.	<i>Пестун І. В., Мнушко З. М.</i> ВИЗНАЧЕННЯ РОЛІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В РОБОТІ ФАРМАЦЕВТА.	106
CHEMICAL SCIENCES		
17.	<i>Klimko Yu. E., Pisanenko D. A., Koshchii I. V., Mihalchenko A. A.</i> EXAMPLES OF THE SYNTHESIS OF HETEROCYCLES BASED ON ADAMANTHYL-CONTAINING AMIDOALKYLATING REAGENTS.	110
TECHNICAL SCIENCES		
18.	<i>Алимарданова М. К., Петченко В. И., Сериккалиева А. Б., Сураубаев Т.</i> РАЗРАБОТКА РЕЦЕПТУРЫ И ТЕХНОЛОГИИ ФУНКЦИОНАЛЬНЫХ НАЦИОНАЛЬНЫХ НАПИТКОВ С ФИТОДОБАВКАМИ, ИССЛЕДОВАНИЕ ПОКАЗАТЕЛЕЙ КАЧЕСТВА.	115
19.	<i>Гайдайчук В. В., Котенко К. Е.</i> ДИНАМІЧНА ПОВЕДІНКА ЦИЛІНДРИЧНИХ ОБОЛОК РІЗНОГО ПЕРЕРІЗУ ПРИ НЕСТАЦІОНАРНИХ НАВАНТАЖЕННЯХ.	126
20.	<i>Коверніченко Л. М., Сизий Б. С.</i> ВИРОБНИЧІ ОПЕРАЦІЇ В ТЕХНОЛОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ ЗЛІТНО- ПОСАДКОВИХ СМУГ.	133
21.	<i>Кондратюк Е. В.</i> ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА ЯКОСТІ СКЛАДАННЯ РОТОРІВ ГАЗОТУРБІННИХ ДВИГУНІВ БАРАБАННО- ДИСКОВОГО ТИПУ.	140
22.	<i>Манойлов В. П., Чухов В. В., Нікітчук Т. М., Мартинчук П. П.</i> АНТЕНИ ЦИФРОВОГО РАДІОЗВ'ЯЗКУ.	145

23. *Торба Ю. І.* 153
РОЗШИРЕННЯ ДІАПАЗОНУ РОЗПАЛЕННЯ КАМЕР ЗГОРЯННЯ
ГАЗОТУРБІННИХ ДВИГУНІВ.

PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES

24. *Naboka O. O.* 160
LONG-TIME BEHAVIOR OF SOLUTIONS TO WAVE EQUATION
WITH TIME-DEPENDENT NONLINEAR DAMPING.

ARCHITECTURE

25. *Антоненко І. В.* 164
ФУНКЦІОНАЛЬНА АДАПТАЦІЯ ІНЖЕНЕРНИХ СПОРУД
БАШТОВОГО ТИПУ.
26. *Савченко Н., Олейник Т. П.* 172
ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ОЗЕЛЕНЕНИЯ ПРИУСАДЕБНЫХ
УЧАСТКОВ.

ASTRONOMY

27. *Vidmachenko A. P., Steklov A. F.* 180
FEATURES OF LUNAR VOLCANISM.

PEDAGOGICAL SCIENCES

28. *Abaturov A., Nikulina A.* 189
BLENDED LEARNING AS A TOOL FOR MODERNIZING MODERN
EDUCATION.
29. *Kuz A., Romanchuk N., Rozhi I.* 196
THE PROBLEM OF FORMATION OF LOCAL LORE COMPETENCE
OF LEARNERS IN THE SCIENTIFIC LITERATURE.
30. *Meln'k A.* 201
THE BILINGUAL ENGLISH-SPEAKING TEACHERS AS VIEWED BY
THE UKRAINIAN LEARNERS.
31. *Tsekhmister Ya. V., Konovalova T., Tsekhmister B. Ya.* 205
PECULIARITIES OF USING QUEST-TASKS TO OPTIMIZE THE
TRAINING OF LYCEUM STUDENTS AT THE UKRAINIAN
MEDICAL LYCEUM OF THE BOGOMOLET'S NATIONAL MEDICAL
UNIVERSITY.
32. *Анісімова О. Е., Дорофєєва І.* 209
ОРГАНІЗАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ІГРОВОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.
33. *Аширова А. Е., Айтжанова А. Б., Алипбек А. З.* 214
ЗНАЧЕНИЕ И ОСОБЕННОСТИ ВНЕКЛАССНОЙ РАБОТЫ.
34. *Байдюк Л. М., Міколуца Д. О.* 220
СПОСОБИ ІНТЕГРАЦІЇ ВІКІ-ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАННІ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.

35.	Буданов Н. П. ИНФОРМАЦИОННО-КОМПЬЮТЕРНЫЕ ТЕХНОЛОГИИ, КАК СРЕДСТВО ОБУЧЕНИЯ БУДУЩИХ ВОЕННЫХ ЮРИСТОВ ДЛЯ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ЭКСТРЕМАЛЬНЫХ УСЛОВИЯХ.	224
36.	Гребінь С. М. ІНТЕГРАЦІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ: АСПЕКТ ВЖИВАННЯ ТЕРМІНІВ «ІНТЕГРАЦІЙНИЙ», «ІНТЕГРАТИВНИЙ», «ІНТЕГРОВАНІЙ», «ІНТЕГРУВАЛЬНИЙ», «ІНТЕГРУЮЧИЙ».	228
37.	Дворнік С. І., Опошнян С. І. НАСИЛЬСТВО В СІМ'Ї ТА ЙОГО ПОДОЛАННЯ.	231
38.	Гліаді О. І., Жигора І. В. ЗАГАЛЬНОЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСАДИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.	236
39.	Каминская О. М. ПУТИ РАЗВИТИЯ ТВОРЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА УЧАЩИХСЯ ЧЕРЕЗ КОЛЛЕКТИВНОЕ МУЗИЦИРОВАНИЕ.	241
40.	Колеснікова Ю. С. КЕРІВНИЦТВО СТУДЕНТСЬКОЮ ПРАКТИКОЮ В ШКОЛІ ЯК ЗАСІБ АКМЕОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГА- НАСТАВНИКА.	246
41.	Котенєва І. С., Котенєва Ю. М. МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ДО ПРОЄКТУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ СИСТЕМИ.	252
42.	Крижанівський В. О. ПРОФЕСІЙНО-ВАЖЛИВІ ЯКОСТІ ОСОБОВОГО СКЛАДУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ.	262
43.	Криськів М. Й. ВИКОРИСТАННЯ ВПРАВ І ЗАВДАНЬ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІМЕННИКА НА СИНТАКСИЧНІЙ ОСНОВІ.	265
44.	Мироненко О. В., Кириленко О. Д. КАЗКОТЕРАПІЯ ЯК ОДИН ІЗ БАЗОВИХ ЗАСІБ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.	275
45.	Нінова Т. С., Шарабура В. В. ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НА ОСНОВІ УЧНІВСЬКИХ ЗАПИТІВ (INQUIRY BASED LEARNING).	282
46.	Олександренко С. О. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТ-КАРТ НА ЗАНЯТТЯХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.	288

47.	<i>Пакулин С. Л., Перебейнос В. Б., Маханьков Г. И., Феклистова И. С., Пакулина А. С.</i> ДИФФЕРЕНЦИРОВАННЫЙ ПОДХОД К РАЗВИТИЮ СКОРОСТНО-СИЛОВОЙ ПОДГОТОВКИ С УЧЁТОМ РАЗНОГО УРОВНЯ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ ДЗЮДОИСТОВ.	292
48.	<i>Повод А. І.</i> РОБОТА З ОБДАРОВАНОЮ МОЛОДДЮ В ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ.	303
49.	<i>Полевікова О. Б., Захарченко В. І.</i> КАРТИ ПРОППА ЯК ЗАСІБ МОВЛЕННЄВОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ.	307
50.	<i>Притуляк Л. М., Клебанівська А. О., Клебанівська В. Ю.</i> ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.	312
51.	<i>Приходько Т. В.</i> ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИТУАЦІЇ УСПІХУ В ОСВІТНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ НУШ.	317
52.	<i>Рикачевський О. В.</i> МЕДИЧНА ЕТИКА ЯК НАУКОВА КАТЕГОРІЯ.	322
53.	<i>Ткаченко К. О., Півненко Д. Ю.</i> ТЕХНОЛОГІЯ МАЙНДМЕПІНГ ЯК ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ МОВИ І МОВЛЕННЯ УЧНІВ НУШ.	327
54.	<i>Ткачук Н. Г., Гришко Н. О.</i> ОГЛЯД ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВИ.	333
55.	<i>Швидун Л. Т., Сотнічук І. А.</i> ДО ПИТАНЬ МОНІТОРИНГУ В ОСВІТІ.	343
56.	<i>Шелепко Г. В., Арсенюк О. О.</i> ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОГО ДОСВІДУ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ІГРАШКИ: ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ.	348
57.	<i>Шелюк Ю. С., Хомчук А. Ю.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ БІОЛОГІЇ РОСЛИН У ЗАКЛАДАХ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ПРИ ЗАПРОВАДЖЕННІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.	358
PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
58.	<i>Кулдыбаева М. Б., Әліпбек А. З.</i> ФОРМИРОВАНИЕ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ У БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ КАК ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА.	367
59.	<i>Мырзазия А. А.</i> САМОАКТУАЛІЗАЦІЯ ДЕВІАНТНОГО ПОВЕДЕННЯ ПОДРОСТКОВ – КАК НАПРАВЛЕНИЕ САМОРАЗВИТИЯ.	375

60. *Сергієнко Н. П., Шаталова О. В.* 384
ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ТА ПРИЙОМІВ АРТ-ТЕРАПІЇ В
КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ ПСИХОЛОГА З ДІТЬМИ ДОШКІЛЬНОГО
ВІКУ З СДУТ.

JOURNALISM

61. *Драган-Іванець Н. В., Рогачук О. В.* 390
ДОСВІД РЕГІОНАЛЬНИХ ЖУРНАЛІСТІВ ПРО СПІВПРАЦЮ ІЗ
ВСЕУКРАЇНСЬКИМИ ТЕЛЕКАНАЛАМИ.
62. *Скрипкіна В. О.* 400
ОСОБЛИВОСТІ ВЗАЄМОДІЇ ПРЕДСТАВНИКІВ ЗМІ ЗІ
СПЕЦІАЛІСТАМИ ЗІ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ.

ART

63. *Москаленко-Висоцька О. М.* 404
ДУАЛІСТИЧНА СКЛАДОВА ПРОДЮСЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В
КІНО/ТЕЛЕБІЗНЕСІ.

HISTORICAL SCIENCES

64. *Bilichenko L.* 412
STOCKADE PRISONS OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF
REFORMING THE PENITENTIAL SYSTEM OF THE RUSSIAN
EMPIRE (SECOND HALF OF XIX - EARLY XX CENTURY.).
65. *Соколова Н. Д., Фіалко Н. А., Машеренкова Г. С.* 421
ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ В УНІВЕРСИТЕТІ СВ. ВОЛОДИМИРА
В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ XIX СТ. (ЗА СПОГАДАМИ СТУДЕНТІВ ТА
ВИКЛАДАЧІВ).

LITERATURE

66. *Георгієвська В. В.* 426
КУЛЬТУРНИЙ ФЕНОМЕН ТВОРЧОСТІ КРІСТОФЕРА МАРЛО.

POLITICAL SCIENCES

67. *Головатий М. Ф., Азаїкі С. С.* 431
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО
УПРАВЛІННЯ В ЕПОХУ ПОСТМОДЕРНУ.

PHILOLOGICAL SCIENCES

68. *Grygoryan N. R., Vit Ju. V., Dyomina N. E.* 445
THE PROSODIC PORTRAIT OF PERSUASION IN COURT SPEECH.
69. *Mikeshova G. P.* 451
MULTI-COMPONENT ATTRIBUTIVE CONSTRUCTIONS IN THE
GENRES OF OFFICIAL DISCOURSE.

УДК 372.810.1(091):378.4(477-25)

**ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ В УНІВЕРСИТЕТІ СВ. ВОЛОДИМИРА В
ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.**

(ЗА СПОГАДАМИ СТУДЕНТІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ)

Соколова Наталія Дмитрівна

к.і.н., доцент

Фіалко Наталія Анатоліївна

к.філософ.н., ст. викладач

Машеренкова Галина Степанівна

ст. викладач

Національний університет фізичного
виховання і спорту України

Київ, Україна

Анотація: В статті вивчено особливості викладання філософських дисциплін в Університеті св. Володимира в першій половині ХІХ ст. Визначено, що освітній процес зорієнтований на надання студентам фундаментальної гуманітарної освіти, тоді як філософія відігравала другорядну роль.

Ключові слова: Університет, філософія, студент, професор, спогади.

В 1834 р. розпочинає роботу Імператорський Університет св. Володимира в Києві. В перший рік роботи в навчальному закладі працював один факультет – філософський з двома відділеннями: історико-філологічним та фізико-математичним. Наступного року відкрито юридичний, а в 1840 р. медичний факультети. Згідно Статуту від 25 грудня 1833 р. до складу філософського факультету входила кафедра філософії [1, с. 68]. Викладачі кафедри забезпечували викладання таких навчальних дисциплін як логіка, психологія, історія філософії з природним правом.

До 1839 р. на вивчення дисциплін філософського циклу виділялось 5 годин на тиждень, з кінця 40-х рр. ХІХ ст. – 10 годин. Додатково, студенти

вивчали цикл богословських дисциплін: догматичне та моральне богослов'я, церковну історію, церковне право, що викладались на окремій міжфакультетській кафедрі. Дані курси мали репрезентувати два професори римо-католицького та православного віросповідання, які обирались із духовних за згодою з місцевим Єпархіальним керівництвом [1, с. 69]. Оскільки, викладання всіх богословських дисциплін лягало на плечі єдиного педагога, студенти змушені були задовольнятися фрагментарно-оглядовими курсами. Лише в Статуті від 18 червня 1863 р. зазначалось про збільшення кількості викладачів кафедри богослов'я до 3 осіб. Створено окремі кафедри церковної історії на історико-філологічному факультеті та церковного права на юридичному [3, с. 5-6].

В Російській імперії спостерігалась тенденція до ліквідації філософських факультетів і кафедри у вищих навчальних закладах. Як стверджує М. Ткачук, це були профілактичні заходи російського уряду в боротьбі з поширенням «шкідливого впливу» західноєвропейських революцій [5, с. 82]. Жоден університет Російської імперії не надавав належної фахової підготовки з філософії. Студенти отримували фундаментальну гуманітарну освіту, і лише став професорським стипендіатом по кафедрі філософії та захистив магістерську дисертацію молоді науковці могли розпочати кар'єру філософа.

Ситуація ускладнювалась за рахунок низької якості викладання в університеті, особливо в першій половині XIX ст. За спогадами колишнього студента університету св. Володимира М. Чалого організація навчального процесу в університеті та гімназії нічим не вирізнялись, оскільки лекції як і уроки були обов'язкові, так само як і зубріння конспектів, дзвінок, карцер, екзамени по білетам. У студента не залишалось часу для самостійної роботи [1, с. 237].

Неоднорідним залишався науково-педагогічний склад кафедри філософії. Студенти залишались в захваті від лекційних занять професора О. Новицького. За спогадами М. Владимирського-Буданова лекції з психології та логіки були зрозумілі і для учня 4 класу гімназії. Завдяки цим заняттям, слухачі відчули в

собі сили розуміти філософські твори і обговорювати різноманітні теми з логічною послідовністю. Таким прогрес в розумовому розвитку поклав межу між гімназичною та університетською освітою [1, с. 244]. Відомий український історик М. Костомаров згадував про свого колегу як спеціаліста, котрий користувався у студентів доброю репутацією знавця своєї справи і здібного викладача [1, с. 249].

Богословський православний цикл в першій половині ХІХ ст. викладав І. Скворцов. Про Івана Михайловича згадують як про людину, яка була щиро переконана у необхідності філософської освіти, однак втіленню в життя планів заважала «кволість особистого філософського обдарування» [4, с. 103]. Як зазначає В. Шульгін, викладав професор спокійно, без полемічних витівок. І. Скворцов запровадив власну інновацію – видавати студентам після закінчення заняття анотацію лекції [6, с. 109].

Кафедру католицького богослов'я займав Ю.К. Ходим-Ходьскевич, про якого В. Шульгін згадує як викладача, який не вирізнявся ні знанням предмету, ні даром викладання та не вмів викликати до себе повагу своїми моральними якостями [2, с. 139]. Наступника Ю.К. Ходим-Ходьскевича І. Головінського характеризують як людину розумну, стійку і навіть, фанатичну у справі захисту католицизму та південно-західного полонізму [2, с. 139].

Протилежну характеристику від очевидців отримав випускник Віленського університету Т. Добшевич, для якого головне було утримувати пасивно положення кафедри і не скаржитись на студентів, якщо вони забули «Отче наш» [2, с. 349]. Низький рівень викладання дисциплін богословського циклу призвів до ігнорування студентами лекцій І. Скворцова та Т. Добшевича, про що свідчить лист попечителя Університету від 18 березня 1844 р. Цікаво, що професор Т. Добшевич не переймався прогулами здобувачів вищої освіти. Рада Університету прийняла рішення карати прогульників додатковими питаннями на екзамені [2, с. 485].

З 1838 р. логіку та моральну філософію в Університеті розпочинає викладати П. Авсенев. Навідміну від свого колеги О. Новицького,

Петро Семенович не був наділений яскравим ораторським даром, однак це компенсувалось глибоким розумом та чистою душею [2, с.222]. Нажаль, в 1844 р. він припиняє свою педагогічну діяльність та приймає чернецтво.

В цей же період ступінь кандидата отримує С. Гогоцький, який впродовж не одного десятиліття вважатиметься спеціалістом з філософії в Університеті св. Володимира. Відомий історик Д. Багалій згадував про викладача як найзакарублішого представника пережитої вже тоді старовини. І студенти, і професори ставились до нього негативно, як лектор він викликав лише сміх і з нього постійно глузували [1, с. 281].

З 1850 до 1860 рр. в усіх університетах Російської імперії кафедри філософії були ліквідовані. Лише з 1860 р. кафедри філософії відновлено в складі класичних відділень історико-філологічних факультетів. На викладання дисципліни відводилось дві години на тиждень упродовж року на весь університетський курс. В цей час викладачі Університету св. Володимира намагались підняти авторитет філософії як навчальної дисципліни відійшовши від релігійно-теїстичної спрямованості, спрямовуючи всі зусилля на осмислення новітніх досягнень західноєвропейської філософії.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. З іменем св. Володимира. / Упор. В. Короткий, В. Ульяновський. У 2 кн. К., 1994, Кн. 1, 398 с.
2. История Императорскаго университета св. Владимира/по поручению Совета Ун-та св. Владимира сост. ордин. проф. М. Ф. Владимирский-Буданов .- Киев : в Тип. Имп. ун-та св. Владимира, 1884, 674 с.
3. Общий устав императорских российских университетов // Россия. Законы и постановления. — Киев: Унив. тип., 1872.
4. Тихолаз А. Духовно-академічна освіта та становлення філософії у Київській духовній академії // Київські обрії: історико-філософські нариси. — К., 1997.

5. Ткачук М. Л. З історії університетської філософії в Києві: Психологічна семінарія Г. І. Челпанова // Наукові записки НаУКМА, Т. 20. Спеціальний випуск : у 2-х ч, Ч. 1, К., 2002, С. 82 – 87.

6. Шульгин В.Я. История Университета св. Владимира, К., 1860, 240 с.